

ВПРОВАДЖЕНО НОВИЙ ЕЛЕКТИВНИЙ КУРС

для майбутніх лікарів

«Історичні дисципліни в медичній освіті:

генеалогія, геральдика, сфрагістика, медична бібліографія та джерелознавство, фалеристика, філігранологія, емблематика»

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького є не тільки одним із найстаріших вишів Європи, який понад 230 років посідає високий щабель якісної медичної освіти, а й є закладом, що невпинно розвивається, пропонуючи студентам **сучасні навчальні програми**. Так, у поточному році кафедрою українознавства упроваджено авторський курс з історії України для студентів 2-их курсів спеціальностей «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа» фахівця з біографістики та історичного краєзнавства, кандидата наук **Віри Мельник** «Історичні дисципліни в медичній освіті: генеалогія, геральдика, сфрагістика, медична бібліографія та джерелознавство, фалеристика, філігранологія, емблематика».

На заняттях майбутні лікарі вивчають походження та розвиток територіальної, міської та родової геральдики в Україні, знайомляться з основними геральдичними правилами в лікарській галузі, вчаться складати генеалогічне дерево та інтерпретувати символіку геральдичних знаків у гербах та емблемах давніх медичних родів, університетів; вчаться розрізняти медичну бібліографію та джерела; пізнають історію перших лікарських печаток та штемпелів, а також історію використання водяних знаків на давніх медичних документах, філіграней для їхнього датування тощо. Окрім цього, слухачі спецкурсу порівнюють та аналізують сфрагістичні та фалеристичні знаки в медицині,

вивчають історію розвитку і формування української державної системи медичних нагород.

Цікавим є те, що під час вивчення елективного курсу студенти працюють не тільки традиційно в академічних аудиторіях, а й відвідують музеї, виставки, бібліотеки тощо.

Так, на одному із занять другокурсники переглянули експозицію відділу давньої історії України Львівського історичного музею, розміщену в будинку № 24 на площі Ринок, ознайомилися з пам'ятками періоду Галицько-Волинської держави (XII-XIII ст.), де представлені археологічні знахідки з княжих міст: Галича, Звенигорода, Теремовлі та ін. Привернули увагу майбутніх лікарів такі цінні пам'ятки, як збірка хрестів - енкалпійонів XII - XIII ст., фрагмент хрестильниці, в якій хрестився галицький князь Володимирко, батько відомого галицького князя Ярослава Осмомисла, керамічні плитки (XII ст.) з Успенського собору в Галичі. В експозиції було показано пам'ятки, які висвітлюють історію княжого і середньовічного Львова: скульптурний портрет короля Данила художника Т. Бриж, портрет князя Лева, роботи маляра Л. Долинського, панораму Львова XVIII ст. митців З. Розвадовського і С. Яновського (1928 р.), пам'ятки міського самоврядування - Ради і Лави, які походять зі старої львівської ратуші: жезли львівських радників XVIII ст., церемоніальний меч 1577 р., що символізував право міського суду засуджувати людину до смертної кари, катівські мечі XVI ст. Унікальними видалися флюгер XVII ст. у вигляді лева (символа міста), герби м. Львова, макет Ратуші поч XVII ст. Студенти застановитися над тим, чому рідна Alma Mater носить славетне ім'я Данила Галицького. Привернула увагу і колекція печаток та штемпелів, що знаходиться в музеї, та надихнула на роздуми над майбутніми власними печатками лікаря.

Надзвичайно вартісною видалася майбутнім лікарям колекція рукописів і стародруків. До уваги відвідувачів було запропоновано: Євангелія XV-XVI ст., Апостоли, Служебники, Мінеї XV-XVIII ст., львівський Апостол 1574 р., Острозька Біблія 1581 р. Івана Федоровича. Вони допомогли студентам-медикам зрозуміти єство спеціальної історичної дисципліни палеографії, яка вивчає різноманітні стародавні рукописи.

Як бачимо, в умовах реформування вищої освіти, надання вишам більшої самостійності, авторські курси допомагають вияскравити унікальність кожного медичного ВНЗ, переорієнтувати університетську підготовку на інтелектуальні потреби студента та його можливості, створити у виші освітньо-розвивальне середовище, в якому лікар формується не лише як фахівець, а й як успішна і культурна особистість. Наразі роль викладача полягає в тому, щоб спрямовувати студента на цікаві джерела, окреслити креативний простір для саморозвитку,

визначити стежини до пізнання обраної професії, а навчання перетворити у радісну і творчу співпрацю.

Тетяна Єщенко,
доцент, в.о. завідувача
кафедри українознавства